

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 25/11/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 96

Các tôn giáo không chính thống đa phần không chú trọng đến việc đối trị phiền não, tập khí. Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta rằng Phật giáo luôn chú trọng ôn hòa, không chủ trương vận động để làm một việc gì đó, tuyệt đối không làm những việc để khiến mình nổi trội, mình lãnh đạo người khác. Tu hành trong Phật giáo là tịnh hóa thân tâm.

Muốn tịnh hóa thân tâm thì trước tiên phải rời xa phiền não. Cho dù chúng ta tu pháp môn nào cũng phải rời xa gốc rễ tạo nên phiền não là “*Tham Sân Si*”, “*Danh vọng lợi dưỡng*”, ham hưởng thụ “*Năm dục sáu trần*” hay mong muốn tham cầu những việc mà tự mình cho là hợp lý nhưng với người thì không. Hòa Thượng từng trích dẫn lời của Lục Tổ Huệ Năng nói: “*Nếu là người chân thật tu hành thì không thấy lỗi thế gian*”, nghĩa là lỗi của bản thân thì chúng ta kiểm soát không đủ thời gian hướng hồ chúng ta lại soi lỗi người.

Đây chính là tổng cương lĩnh của nhà Phật. Cho nên bất cứ ai mượn bất kỳ lời nói nào, hình thức nào của nhà Phật mà không đi đúng cương lĩnh thì vẫn không phải là tinh thần của Phật giáo. Có người từng nói rằng làm gì có thế giới Tây Phương Cực Lạc mà cầu sanh về. Họ cho rằng họ đúng nhưng sự đúng sai của họ chẳng theo tiêu chuẩn nào cả. Đây là điểm chúng ta phân biệt tà chánh.

Hòa Thượng từng chỉ rõ rằng nếu chúng ta thấy chỗ này đúng, chỗ kia sai thì tâm của chúng ta đã loạn. Đúng sai không ở sự suy diễn, vọng tưởng của chúng ta mà phải theo tiêu chuẩn trên Kinh Phật, luôn phù hợp với mọi quốc gia, mọi văn hóa. Những điều Phật nói luôn tương ứng với tự tánh mà tự tánh thì vốn thuần tịnh thuần thiện và đã thuần tịnh thuần thiện thì không có chống trái hay sai phạm với quốc gia nào.

Kinh Anh Lạc Bồ Tát Giới dạy hàng đệ tử tại gia chúng ta không được trốn thuế và vi phạm pháp luật như vậy chúng ta ở bất cứ quốc gia nào, chúng ta đều là công dân tốt. Nếu chúng ta làm những việc quốc gia không cho phép, làm việc sai trái thì chúng ta không phải là công dân tốt, đã vi phạm pháp luật. Trong Bồ Tát Phạm Võng Giới Kinh dành cho người xuất gia thì Phật dạy không được làm giặc quốc gia, không được nói xấu lãnh đạo, do đó, mỗi người xuất gia đi đến đâu cũng được hoan nghênh, cũng là một công dân tốt.

Hòa Thượng nói: “*Một người có tâm địa thanh tịnh thì sự việc này ở bên ngoài nhìn thấy được rất rõ ràng. Tâm địa thanh tịnh nhất định không lưu lại một dấu vết*

gì cả.” Đến không không, đi cũng không không như Hòa Thượng Tịnh Không. Ngài đến trần gian này và ra đi như một lữ khách. Cũng giống như khi chúng ta đến ở và rời khỏi khách sạn thì chúng ta cũng chỉ là lữ khách, chúng ta không được mang tài sản nơi đó đi, chẳng lưu luyến, chẳng lo sợ.

Tâm địa không lưu lại một dấu vết tức là không vướng bận một chút gì. Đó mới là Phật pháp. Các Tổ sư Đại Đức, các bậc tu hành đều nêu ra tiêu chuẩn để chúng ta biết rõ thế nào là chánh, là tà nhưng vì không chịu học nên có người mới bị tà đạo xoay chuyển, lôi kéo. Có người xưng là Thầy người ta rồi đến nhà người ta lấy chồng của họ khiến gia đình họ tan nhà nát cửa, vậy mà vẫn có người tin theo.

Phương pháp tiêu chuẩn tu hành rất rõ ràng, chứ chúng ta không “*tu mù luyện quáng*”. Chúng ta sống trên đời phải phù hợp với luật pháp quốc gia, ở nơi đạo thì phù hợp tiêu chuẩn, chuẩn mực của đạo. Đạo là con đường đi xán lạn, đến một tương lai tươi sáng, không có sự chống trái. Vậy nơi nào dạy chống trái thì biết nơi đó không phải là chánh đạo.

Bài hôm nay có người hỏi Hòa Thượng rằng: “*Ngài có thể làm thế nào để hàng đệ tử tại gia ở nơi loạn thế, ở trong bùn mà không dính vào bùn không ạ?*”

Hoa sen từ bùn ngoi lên nhưng nó được bao bọc thật kín đến nỗi bùn không thấm thấu được, nếu thấm được vào thì hoa sẽ bị thối. Cũng vậy, chúng ta ở thế gian mà không bị nhiễm “*danh vọng lợi dưỡng*” và “*Tài Sắc Danh Thù*” chỉ là phương tiện cho đời sống. Nếu chúng ta không xem nó là phương tiện mà coi nó là của cải để chất chứa thì chúng ta sẽ khổ.

Trả lời câu hỏi này, Hòa Thượng nói: “*Chúng ta mỗi ngày đều đang kiểm thảo. Việc trước tiên là phải buông bỏ tự tư tự lợi của chính mình. Người không thể buông bỏ tự tư tự lợi, vậy thì không cách gì tránh được ảnh hưởng những ô nhiễm từ xã hội. Cho nên muốn thành tựu đức hạnh và đạo nghiệp của chính mình thì việc trước tiên là phải buông bỏ tự tư tự lợi.*”

Từng giờ từng phút, chúng ta phải kiểm soát, khởi tâm động niệm, hành động tạo tác, đối nhân xử thế tiếp vật của mình, xem xét xem nó có từ ý niệm chánh hay không? Người có thể buông bỏ “*tự tư tự lợi*” thì cả một quốc gia, một dân tộc được hưởng nhờ. Trong tập sách Những tấm gương đức hạnh Việt Nam, chúng ta thấy các Ngài chân thật là buông bỏ “*tự tư tự lợi*”, là hy sinh phụng hiến.

Hòa Thượng tiếp lời: “*Tất cả mọi khởi tâm động niệm của chúng ta phải không còn tự tư tự lợi nữa. Bắt đầu từ hôm nay, chúng ta không còn nghĩ riêng cho mình nữa mà là nghĩ cho tất cả mọi người. Nếu bạn nghĩ cho bạn thì sẽ xung đột với người, bạn nghĩ cho nhà bạn thì sẽ xung đột với nhà người, bạn chỉ nghĩ đến quốc gia của bạn thì quốc gia này sẽ xung đột với quốc gia khác. Nếu bạn có thể nghĩ cho tất cả mọi người trên toàn thế giới này thì không còn có sự xung đột. Mình tốt mà người*

khác không tốt thì chắc chắn có sự xung đột. Mình tốt và mọi người cùng tốt thì không có sự xung đột. Phạm vi này phải là tận hư không khắp pháp giới thì mới có thể đạt được đến thế giới đại đồng.”

“Khi tôi ở Xinh-ga-po, tôi liên hợp tất cả các tôn giáo. Khi tôi tiếp xúc với họ, mỗi mỗi tôn giáo đều là đệ nhất, đều bình đẳng đối đãi. Mỗi tôn giáo như là một bộ phận trên thân thể chúng ta, chỗ là mắt, là tai, là chân và rất nhiều cơ quan trong cơ thể chúng ta. Phật giáo là đôi mắt, Ki-tô giáo là lỗ mũi, Is-lam giáo là lỗ tai, mỗi mỗi đều là đệ nhất thì thân thể khỏe mạnh. Nếu như nói đôi mắt là đệ nhất thì lỗ mũi, lỗ tai lúc ấy sẽ có bệnh, vậy thì thân thể làm sao sống được.

“Mỗi mỗi đều là đệ nhất, người người đều là đệ nhất, mỗi quốc gia, mỗi chủng tộc, mỗi văn hóa đều là đệ nhất thì xã hội chúng ta sẽ khỏe mạnh, địa cầu sẽ khỏe mạnh. Mọi người mới có thể hưởng được phước, cho nên nhất định phải tôn trọng lẫn nhau, kính yêu lẫn nhau, hợp tác lẫn nhau, cùng đồng sáng tạo ra một đời sống mỹ mãn, hạnh phúc, phồn vinh, an định.”

Nếu con người không còn “*tự tư tự lợi*”, tất cả đều là cho đi vô điều kiện thì mọi thứ sẽ tùy duyên đến. Cho nên muốn sống ở đời không bị ô nhiễm thì trước tiên phải buông “*tự tư tự lợi*”, còn nếu “*vì mình, vì cái của mình*” thì phiền não chắc chắn sẽ không chấm dứt.

Câu hỏi thứ hai: “*Tại sao phương Tây tự do tín ngưỡng và Ngài có khái niệm, cách nhìn như thế nào với sự tự do tín ngưỡng này?*”

Hòa Thượng nói: “*Phương Tây khích lệ người ta tin tưởng tôn giáo vì người có lòng tin vào tôn giáo thì khởi tâm động niệm của họ luôn có sự hạn chế, sự câu thúc, không tùy tiện được*”. Ví dụ chúng ta học Phật mà có ý niệm hại người thì sau khi nhận ra rồi, chúng ta không dám khởi, không dám hại người, không dám làm những việc bất lợi cho người.

Ở phương Tây, khi điều tra lý lịch, tôi nghe nói rằng họ sẽ hỏi chúng ta theo đạo gì và nếu chúng ta trả lời rằng mình không theo đạo gì thì họ sẽ e ngại. Người có đạo, sùng đạo, tin tưởng ở đạo thì khởi tâm động niệm của họ luôn có sự khắc chế, kiềm chế.

Hòa Thượng nói: “*Ví dụ người tin Phật thì những khởi tâm động niệm đều nghĩ đến giáo huấn của Phật Bồ Tát. Phật Bồ Tát dạy chúng ta cái gì thì chúng ta không làm trái với ý nguyện của các Ngài, cho nên tôn giáo đều là tốt cho đến tín ngưỡng của một tôn giáo nào nhất định là tự do, do chính mình lựa chọn.*

“Chúng ta ngày nay được Liên Hợp Quốc mời đến để trình bày tham luận về cách thức để đoàn kết tôn giáo, đoàn kết dân tộc, yêu cầu phải mở rộng tâm lượng để mọi người làm sao có thể làm cho thế giới hòa bình, mỗi xã hội, mỗi quốc gia đều an định. Cho nên mọi người không thể tự tư tự lợi, nếu như chỉ là một mình ta được

dạy tốt mà người khác không được dạy tốt như ta, vậy thì sự truyền dạy như vậy cũng đã sai rồi, không phải là tinh thần của nhà Phật.”

Tôn giáo mà Hòa Thượng nhắc đến là tôn giáo chính thống, được quốc gia công nhận. Tôn giáo chính thống thì luôn luôn vì chúng sanh phục vụ, chúng sanh là đối tượng chính để nhận được sự giáo hóa, dạy bảo nhằm hướng đến một đời sống tốt đẹp hơn. Tôn giáo luôn dẫn con người đến với tâm thiện lành, luôn luôn vì người khác mà lo nghĩ. Tôn giáo không chính thống thì bắt chúng sanh phục vụ lại họ. Bản thân tôi đào tạo rất nhiều người biết làm việc nhưng họ sau khi đã giỏi công việc thì tôi cứ đi khắp nơi để phục vụ mọi người, tôi không giữ họ lại để phục vụ tôi.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Trong nhà Phật có câu nếu muốn Phật pháp hưng chỉ có tặng khen tặng. Các tông phái khác nhau cũng phải tán thán lẫn nhau. Việc này chúng ta phải đặc biệt chú ý”***. Lời dạy này của Hòa Thượng nghĩa là đoàn thể này nên khen tặng đoàn thể kia, giúp đỡ, thành toàn cho nhau, không có sự chỉ trích. Có những người không tu Tịnh Độ lại đi bài bác Tịnh Độ, miệt thị một cách quá đáng. Họ thậm chí đến nơi thờ tự Phật A Di Đà nhưng không thắp hương, không ngó ngang đến. Trong khi đó, tôi đi đến đâu, kể cả nơi thờ Chúa, tôi luôn nghiêm túc, cung kính xá ba xá trước Chúa. Khi chúng ta đến nhà người khác, chúng ta cung kính tôn trọng của họ thì họ sẽ rất vui.

Có người nói với Hòa Thượng rằng: ***“Quan niệm của Ngài (về việc đoàn kết tôn giáo) rất mới, lần đầu tiên tôi được nghe thấy!”*** Hòa Thượng nói tiếp: ***“Cho nên tôi và các tôn giáo qua lại hợp tác rất là tốt, tương thân tương ái, hỗ trợ hợp tác rất hòa thuận. Chân thật như là anh em tử muội trong nhà. Chúng ta dùng tâm chân thành đối đãi với người, hoàn toàn không có chút tự tư tự lợi, nhiệt tâm giúp đỡ họ, nhất định phải bình đẳng. Phật pháp chính là bình đẳng. Tâm Phật là tâm bình đẳng và tâm của chúng ta cũng là tâm bình đẳng thì chúng ta đã tương ưng với tâm Phật rồi. Nếu tâm chúng ta không bình đẳng, chúng ta đã cách rất xa với tâm Phật. Hiểu rõ đạo lý này, thì không ai không phải là Phật. Việc này chúng ta phải hiểu cho rõ ràng!”***

Chúng ta là đệ tử Phật nên học Phật là để làm Phật nhưng tâm, nguyện, hành của chúng ta không giống Phật thì bao giờ chúng ta mới thành Phật? Ngày ngày, chúng ta vẫn sống trong phân biệt, chấp trước nặng nề, không phản tỉnh, không hề có sự kiểm soát mà luôn là tùy thuận theo tập khí.

Chúng ta học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền thì phải nắm rõ cương lĩnh tu hành của Phật, của Thánh Hiền thì mới có kết quả rõ ràng, nên mỗi ngày đều an vui. Chúng ta mơ hồ thì kết quả cũng mơ hồ. Chúng ta hiểu đạo lý nhân quả nên biết rằng những gì chúng ta làm sẽ không mất đi. Người khác thì phải có tiền họ mới làm còn chúng ta, có tiền hay không có tiền đều vẫn làm y như vậy, chẳng khác chút nào. Do đó, một khi đã hiểu rõ, một khi đã thông, thì chúng ta sẽ không còn ngần ngại, luôn làm việc một cách

tự nguyện và vui vẻ. Nếu không thông thì chúng ta luôn khổ sở vì phải lo sợ được mất, sợ hơn thua, sợ tốt xấu, sợ lời lỗi.

Tôi nhờ Hòa Thượng dạy nên tôi đạt được chỗ này. Sư bà ở Thiên Đường Liễu Quán bảo tôi về dạy tiếng Hán và nói với tôi rằng: “*Con mời thầy dạy nhưng con không có tiền trả cho thầy đâu đó nha!*” Tôi đã trả lời rằng: “*Dù có tiền hay không tiền, con đều dạy như vậy*”. Trước đây, tôi không có tâm cảnh này nhưng sau khi phiên dịch các đĩa giảng của Hòa Thượng, tôi mới biết rằng những gì chúng ta làm đều không mất đi nên từ đó tôi vô tư vô cầu mà công hiến, lúc ấy cuộc sống mới chân thật là hạnh phúc.

Hòa Thượng từng dạy chúng ta vô tư cho đi thì mọi thứ đến với chúng ta cũng đến một cách vô tư. Nếu chúng ta không vô tư thì những gì đến với chúng ta sẽ có tư, có cầu. Cho nên “*cảnh tùy tâm chuyển*” nghĩa là nếu chúng ta vô tư vô cầu với người thì người cũng vô tư vô cầu với chúng ta. Bà Hứa Triết cả ngày đi ra ngoài để lo cho người nên khi đến tối, trở về nhà, tủ lạnh đã đầy ắp thức ăn. Bà chẳng biết ai mang đến, họ cũng chẳng nhắn tin hay để lại tên tuổi cho Bà biết.

Những đạo lý nơi nhà Phật chúng ta phải thông thì chúng ta làm mọi sự đều vui, rồi sau đó, chúng ta đem đến niềm vui ấy chia sẻ cho mọi người chứ không có ý ban phát cho người. Trong bài học hôm nay, Hòa Thượng dạy chúng ta rằng nếu muốn bản thân không bị ô nhiễm thì chúng ta phải buông “*tự tư tự lợi*”, buông ngay trên cả ý niệm. Muốn đức hạnh và đạo nghiệp của chúng ta thành tựu thì khi làm việc, chúng ta làm với tâm không có tư, không có cầu. Người thế gian sở dĩ mãi phiền não vì họ có tư có cầu. Nếu vô tư vô cầu thì không có phiền não, xa lìa được sự đố kỵ, mong cầu thì tâm sẽ bình an./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!